

នៅចំពោះមុខសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ : ០០៤/១/០៧-០៩-២០០៩-អវតក-កសចស
ដាក់ទៅ : សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦
ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ
ភាសាដើម : ខ្មែរ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សម្ងាត់**
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត: សម្ងាត់/Confidential
ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:
ការពិនិត្យចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:
ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:
ហត្ថលេខា:

ដីកាសន្និដ្ឋានស្តីពី
ការកំណត់ថ្នាក់ឯកសារ អ៊ីម ថែម អនុលោមតាមវិធាន ៦៦ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង

អ្នកដាក់ឯកសារ

សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ
លោកស្រី ជា លាង

អ្នកទទួលឯកសារ

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
ចៅក្រម យូ ប៊ុនឡេង
ចៅក្រម Michael BOHLANDER

ចម្លងច្រើន

សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
លោក Nicholas KOUMJIAN

មេធាវីការពារក្តី អ៊ីម ថែម
ប៊ិច ស៊ាងលីម
Wayne JORDASH

សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ជេត វណ្ណលី	វ៉ែន ពៅ	Laure DESFORGES NZEPA
ហុង គីមស្វន	Linda BEHNKE	Ferdinand DJAMMENNZEPA
គីម ម៉េងបឺ	Herve DIAKIESE	Martine JACQUIN
ឡេណូ ជុនធី	Nicole DUMAS	Christine MARTINEAU
សំ សុគង់	Isabelle DURAND	Barnabe NEKUI
ស៊ុន ស៊ីវ៉ន	Françoise GAUTRY	Lyma NGUYEN
ទី ស្រីនណា	Emmanuel JACOMY	Beini YE

១. សេចក្តីផ្តើម

- 1. ថ្ងៃទី២៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ យោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង¹ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាចេញដីកាសន្និដ្ឋានស្តីពីការបញ្ជូន។ យោងតាមវិធាន៦៦(៥) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សហព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវចេញដីកាសន្និដ្ឋានស្តីពីការបញ្ជូនជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងមានសម្គាល់ហេតុ ហើយត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងត្រឡប់ទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតវិញ។

២. ប្រវត្តិសិរិវិធី

ក-ការខ្វែងយោបល់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា

- 2. ថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨ សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ និងសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ បានពិភាក្សាគ្នាលើបញ្ហាខ្វែងយោបល់គ្នា អំពីការប្តឹងចោទជនសង្ស័យថ្មីបន្ថែមទៀត ផ្សេងពីជនសង្ស័យដែលមានស្រាប់នៅ អ.វ.ត.ក ដើម្បីបញ្ជូនទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឱ្យបើកការស៊ើបសួរ។ ក្នុងនោះ ជំហររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ គឺមានបំណងដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរថ្មីពីការបើកការស៊ើបអង្កេតលើជនសង្ស័យបន្ថែមសម្រាប់សំណុំរឿងលេខ០០៣ និងលេខ០០៤។ ចំណែកសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ មានជំហរមិនឯកភាពក្នុងការបើកឱ្យមានការស៊ើបអង្កេតលើជនសង្ស័យបន្ថែមផ្សេងពីជនសង្ស័យដែលមានស្រាប់នៃសំណុំរឿងលេខ០០១ និងលេខ០០២ នោះឡើយ²។
- 3. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានសម្រេចនាំយកករណីខ្វែងយោបល់គ្នានេះ ទៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ តាមរយៈអំណះអំណាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ អំពីហេតុការណ៍ និងមូលហេតុនៃការខ្វែងយោបល់គ្នា ចុះថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨³ បញ្ជូនទៅការិយាល័យរដ្ឋបាលនៃ អ.វ.ត.ក។

¹ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D304 ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យយោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ៦៦(៥) ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។

² កំណត់ហេតុនៃការខ្វែងយោបល់គ្នារវាងសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ និងសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ លើការចោទប្រកាន់ជនសង្ស័យថ្មីបន្ថែមចុះថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨។

³ អំណះអំណាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិអំពីហេតុការណ៍ និងមូលហេតុនៃការខ្វែងយោបល់គ្នាស្របតាមវិធាន ៧១.២។

នៅថ្ងៃទី០៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ ការិយាល័យរដ្ឋបាលបានថតចម្លងឯកសារនេះ រួចបញ្ជូនមកសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ ស្របតាមវិធាន ៧១.២ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង^៤។

4. នៅថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិបានដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងអំណះអំណាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ អំពីហេតុការណ៍ និងមូលហេតុនៃការខ្វែងយោបល់គ្នា^៥ ជូនអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ស្របតាមមាត្រា ២០ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក និងតាមវិធាន ៧១.២ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង បន្ទាប់ពីអង្គបុរេជំនុំជម្រះបានយល់ព្រមតាមសំណើសុំពន្យារពេល ក្នុងការដាក់ចម្លើយតបរួចមក។ ក្នុងចម្លើយតបនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិបានលើកឡើងអំពីមូលហេតុនានា ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិមិនឯកភាពជាមួយនឹងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររហ័ស និងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរថ្មី (សំណុំរឿងលេខ០០៣ និងលេខ០០៤) របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ។

5. នៅថ្ងៃទី០៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានបង្គាប់ឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាដាក់ជូនសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមប្រសិនបើមាន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៃករណីខ្វែងយោបល់គ្នា^៦។

6. កាលពីថ្ងៃទី១៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានជូនដំណឹងដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះថា “គាត់ពុំមានសេចក្តីសង្កេតបន្ថែម លើសពីសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួនដែលមានរួចស្រេចហើយនៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួនដែលបានដាក់កាលពីថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ ទេ”។^៧ ចំណែកឯសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ បានដាក់ឯកសារដែលទាក់ទងនឹងកិច្ចពិភាក្សារបស់រដ្ឋសភាជាតិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងកិច្ចពិភាក្សារវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងអង្គការសហប្រជាជាតិ អំពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក។

⁴ វិធាន ៧១.២ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

⁵ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ ទៅនឹងអំណះអំណាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ អំពីហេតុការណ៍ និងមូលហេតុនៃការខ្វែងយោបល់គ្នា ស្របតាមវិធាន ៧១.២ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៨។

⁶ សេចក្តីអញ្ជើញសហព្រះរាជអាជ្ញាឱ្យដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ របស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ។

⁷ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងការអញ្ជើញរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះឱ្យដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្តទៀត ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩។

7. នៅថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានចេញសេចក្តីណែនាំឱ្យដាក់ឯកសារពិស្តារបន្ថែម និងដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសវនាការ ដល់សហព្រះរាជអាជ្ញាទាំងពីរ ដោយមានភ្ជាប់នូវសេចក្តីសង្កេត និងសំណួរមួយចំនួន ដើម្បីឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាទាំងពីរឆ្លើយបំភ្លឺ⁸ ។
8. សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ បានដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីណែនាំឱ្យដាក់ឯកសារពិស្តារបន្ថែមរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ និងសេចក្តីសង្កេតបន្ថែម កាលពីថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩⁹ ដែលក្នុងនោះសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ បានប្រកាន់ជំហរថា គ្មានយុត្តាធិការបុគ្គលលើជនដែលមានឈ្មោះក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនឱ្យស៊ើបសួរថ្មី និងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមទេ ។ មានន័យថាជនដែលមានឈ្មោះក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរទាំងពីរខាងលើនេះ មិនមែនជា “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់” និងមិនមែនជា “អ្នកទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត” នោះទេ ។
9. អង្គបុរេជំនុំជម្រះ មិនទទួលបាននូវសម្លេងគាំទ្រពីចៅក្រមបួនរូបយ៉ាងតិច ដើម្បីធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើការខ្វែងយោបល់គ្នានោះទេ ។¹⁰
10. អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសន្និដ្ឋានថា នៅពេលដែលអង្គបុរេជំនុំជម្រះ មិនអាចឈានដល់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើការខ្វែងយោបល់គ្នាដែលបាននាំយកមកដោះស្រាយនៅចំពោះមុខខ្លួននោះ យោងតាមវិធាន ៧១(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង គឺមានន័យថា សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិត្រូវបញ្ជូនដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរថ្មី ដើម្បីបើកកិច្ចស៊ើបសួរ ស្របតាមវិធាន ៥៣.១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ។¹¹
11. ដោយអនុលោមតាមសេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ លើការខ្វែងយោបល់គ្នារវាងសហព្រះរាជអាជ្ញា ស្របតាមវិធាន៧១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង¹² នៅថ្ងៃទី០៧

⁸ សេចក្តីណែនាំឱ្យដាក់ឯកសារពិស្តារបន្ថែម និងដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសវនាការរបស់ អ.ប.ជ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩។

⁹ ចម្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីណែនាំឱ្យដាក់ឯកសារពិស្តារបន្ថែមរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ និងសេចក្តីសង្កេតបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ (ឯកសារលេខ D១៧)។

¹⁰ ឯកសារលេខ D1/1.1 និង D1/1.3 ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ របស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ។

¹¹ ឯកសារលេខ D1/1.1 ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ របស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ។

¹² ឯកសារ **D1/1.3** សេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះពាក់ព័ន្ធនឹងករណីខ្វែងយោបល់គ្នារវាងសហព្រះរាជអាជ្ញា អនុលោមតាមវិធាន៧១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩។

ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្តីទីបានបញ្ជូនដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿងលេខ០០៣ និងលេខ០០៤ ទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដើម្បីបើកកិច្ចស៊ើបសួរលើសំណុំរឿងទាំងពីរនេះ¹³។

ខ-ការដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យដោយកំបាំងមុខ

12. នៅថ្ងៃទី៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ បានដាក់ អ៊ឹម ថែម ឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យដោយកំបាំងមុខ¹⁴ ពីបទល្មើសខាងក្រោម៖

-ក្រុមប្រហុទណ្ឌឆ្នាំ១៩៥៦៖ តាមមាត្រា ៥០១ និង ៥០៦ (មនុស្សឃាត) ។ ការរំលោភបំពានក្រុមប្រហុទណ្ឌឆ្នាំ ១៩៥៦ មានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៣ថ្មី និងត្រូវផ្ដន្ទាទោសតាមមាត្រា ៣៩ នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក (តាមរយៈការប្រព្រឹត្តបទល្មើសសហចារី)¹⁵។

-ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ៖ គឺការធ្វើមនុស្សឃាត ការសម្លាប់រង្គាល ការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុនយោបាយ និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងទៀត¹⁶ (តាមរយៈការចូលរួមសហឧក្រិដ្ឋកម្ម)¹⁷។

គ-ការផ្លាស់ប្តូរចៅក្រមស៊ើបអង្កេតក្នុងអំឡុងពេលនៃកិច្ចស៊ើបសួរ

¹³ ឯកសារ D1/1 សេចក្តីជូនដំណឹងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្តីទីអំពីការដាក់ឯកសារស្តីពីដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរទី២ និងទី៣ ថ្ងៃទី៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩។
¹⁴ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D239 ដីកាសម្រេចដាក់ អ៊ឹម ថែម ឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យដោយកំបាំងមុខ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ និងឯកសារលេខ D239.1 ឧបសម្ព័ន្ធ៖ ការជូនដំណឹងអំពីបទចោទប្រកាន់ប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ។
¹⁵ ឯកសារលេខ D239.1 ឧបសម្ព័ន្ធ៖ ការជូនដំណឹងអំពីបទចោទប្រកាន់ប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ ត្រង់កថាខណ្ឌ ៤-៥ និង ១០។
¹⁶ ឯកសារលេខ D239.1 ឧបសម្ព័ន្ធ៖ ការជូនដំណឹងអំពីបទចោទប្រកាន់ប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ ត្រង់កថាខណ្ឌ ៧ និង ៨។
¹⁷ ឯកសារលេខ D239.1 ឧបសម្ព័ន្ធ៖ ការជូនដំណឹងអំពីបទចោទប្រកាន់ប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ ត្រង់កថាខណ្ឌ ៦-៩ និង ១១។

13. ការស៊ើបសួរប្រឆាំងនឹង **អ៊ឹម ថែម** បានចាប់ផ្តើមនៅក្រោមសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ Marcel Lemonde និងសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ យូ ប៊ុនឡេង។¹⁸ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ Marcel Lemonde បានលាឈប់នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០¹⁹ និងត្រូវបានបន្តដោយលោក Siegfried Blunk។ នៅថ្ងៃទី៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ Siegfried Blunk បានលាឈប់។²⁰ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបម្រុង Kasper-Ansermet បានស្នូចចូលកាន់តំណែងនៅចំពោះមុខកិច្ចប្រជុំពេញអង្គនៃ អវតក កាលពីថ្ងៃទី២១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១១ មិនធ្លាប់បានតែតាំងដោយខ្លួនក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គចៅក្រមនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឡើយ។²¹ ចៅក្រម Kasper-Ansermet បានសុំលាឈប់នៅខែមីនា ឆ្នាំ២០១២។²² នៅថ្ងៃទី២៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២ ចៅក្រម Mark Harmon ត្រូវបានស្នូចចូលកាន់តំណែងជាសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ។²³ នៅថ្ងៃទី៣១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥ ចៅក្រម Mark Harmon បានប្រកាសនូវការលាឈប់របស់គាត់ និងត្រូវបានជំនួសដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ Michael Bohlander²⁴ រហូតដល់បច្ចុប្បន្ននេះ។”

យ-សេចក្តីសន្និដ្ឋានពាក់ព័ន្ធនឹង “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ និងអ្នកទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត”

¹⁸ ឯកសារលេខ **D1** ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកទី៣ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា, ២០ វិច្ឆិកា ២០០៨។

¹⁹ ឯកសារលេខ **D114** កំណត់សម្គាល់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបម្រុងអន្តរជាតិ ធ្វើជូនភាគីស្តីអំពីភាពមិនអាចដំណើរការបានផ្តន្ទាទោសដែលរារាំងការបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរឱ្យបានសមស្របក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និងសំណុំរឿង០០៤, ២១ មីនា ២០១២, កថាខណ្ឌ ១០ និង ១៧។

²⁰ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរបស់ អ.វ.ត.ក, “សេចក្តីថ្លែងការណ៍ពីសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ, ១០ តុលា ២០១១។

²¹ ឯកសារលេខ **D114** កំណត់សម្គាល់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបម្រុងអន្តរជាតិធ្វើជូនភាគីស្តីអំពីភាពមិនអាចដំណើរការបានផ្តន្ទាទោសដែលរារាំងការបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរឱ្យបានសមស្របក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និងសំណុំរឿង០០៤, ២១ មីនា ២០១២, កថាខណ្ឌ១០។ **D114.1** អនុស្សរណៈរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ យូ ប៊ុនឡេង ធ្វើជូនសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបម្រុងអន្តរជាតិ Laurent Kasper-Ansermet ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១១។

²² សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរបស់ អ.វ.ត.ក, “សេចក្តីថ្លែងការណ៍ពីសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបម្រុង, ១៩ មីនា ២០១២។

²³ ឯកសារលេខ **D217.1.4** ញត្តិបន្ទាន់ស្នើសុំដាក់បង្គាប់ចូលមើលសំណុំរឿង, ១៤ ធ្នូ ២០១២, កថាខណ្ឌ៤, សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន អ.វ.ត.ក, Mark Harmon បានស្នូចចូលកាន់តំណែងជាសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ, ២៦ តុលា ២០១២។

²⁴ ឯកសារលេខ **D262** សេចក្តីជូនដំណឹងពីសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិទៅភាគីនានាស្តីពីការចេញឡើងវិញនូវដីកាសម្រេចដែលចៅក្រម Mark Harmon បានសម្រេចនៅ ឬថ្ងៃទី៣១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥, ៨ កញ្ញា ២០១៥, កថាខណ្ឌ១។

- 14. ថ្ងៃទី២៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត លោក យូ ប៊ុនឡេង និង Mark Harmon បានអញ្ជើញភាគីទាំងអស់ ឲ្យដាក់សេចក្តីសង្កេតអំពីថាតើ អ៊ឹម ថែម គឺជា “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់” ម្នាក់នៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ឬស្ថិតក្នុងចំណោម “ជនដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត ចំពោះ ឧក្រិដ្ឋកម្ម និងការរំលោភយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើឧក្រិដ្ឋ ការរំលោភទៅលើច្បាប់មនុស្សធម៌ និងទម្លាប់អន្តរជាតិ ព្រមទាំងការរំលោភលើអនុសញ្ញាអន្តរ ជាតិ ដែលប្រទេសកម្ពុជាទទួលស្គាល់ ហើយដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុងថ្ងៃ១៧ មេសា ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃ០៦ មករា ១៩៧៩”²⁵ ។
- 15. នៅថ្ងៃទី១៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើសុំពេលវេលាបន្ថែមមួយសប្តាហ៍ដើម្បី ដាក់ការសង្កេតរបស់ខ្លួន ទៅនឹងសំណើរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតឲ្យដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន។²⁶ ជាមួយគ្នានេះដែរ សហមេធាវីការពារក្តី អ៊ឹម ថែម ក៏បានស្នើសុំពេលវេលាបន្ថែមចំនួនបួនសប្តាហ៍ ដើម្បីដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួន និងដាក់មួយភាសា²⁷ ។
- 16. នៅថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាសម្រេចលើសំណើសុំ បន្ថែមពេលវេលា និងសុំដាក់មួយភាសា ដោយបានអនុញ្ញាតឲ្យភាគីដាក់សារណារបស់ខ្លួនរហូត ដល់ថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥ ព្រមទាំងអនុញ្ញាតឲ្យដាក់សារណាជាភាសាអង់គ្លេសសិន ដោយ ឯកសារបកប្រែជាភាសាខ្មែរនឹងដាក់តាមក្រោយ²⁸ ។

²⁵ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/០១ ឯកសារលេខ D251 សំណើសុំដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានថាតើ អ៊ឹម ថែម គួរចាត់ទុកថាជា “មេដឹកនាំ ជាន់ខ្ពស់” ឬ “អ្នកទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត” ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។

²⁶ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D251/1 សំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងដាក់មួយភាសាដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត សុំឲ្យដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានលើយុត្តាធិការបុគ្គលរបស់ អ.វ.ត.ក ពាក់ព័ន្ធនឹង អ៊ឹម ថែម ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥។

²⁷ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D251/2 ចម្លើយតបរបស់ អ៊ឹម ថែម ទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ស្នើសុំ ពន្យារពេលបន្ថែមទាក់ទងនឹងសំណើរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតស្តីពីការដាក់សារណាលើយុត្តាធិការបុគ្គលរបស់ អ.វ.ត.ក ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥។

²⁸ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D251/3 ដីកាសម្រេចលើសំណើសុំបន្ថែមពេលវេលា និងសុំដាក់មួយភាសា ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។

17. នៅថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥ ភាគីទាំងអស់បានដាក់សេចក្តីសង្កេតរបស់ខ្លួនជូនសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ជាពិសេស សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិបានដាក់សេចក្តីសង្កេតនេះ ដោយបានលើកឡើងថាសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិនៅតែរក្សាជំហរថា ជនសង្ស័យដែលមានឈ្មោះនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររដ្ឋ និងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបន្ថែម ក្នុងនោះរួមមាន អ៊ឹម ថែម ផងដែរ មិនមែនជា **មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់** និងមិនមែនជា **ជនដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត** ចំពោះ **ឧក្រិដ្ឋកម្ម និងការរំលោភយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើឧក្រិដ្ឋការរំលោភទៅច្បាប់មនុស្សធម៌ និងទម្លាប់អន្តរជាតិ ព្រមទាំងការរំលោភលើអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលប្រទេសកម្ពុជាទទួលស្គាល់ ហើយដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុងថ្ងៃ១៧ មេសា ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃ ០៦ មករា ១៩៧៩** ពោលគឺមិនស្ថិតក្នុងយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក ទេ²⁹ ។

18. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ បានលើកឡើងថា អ៊ឹម ថែម មិនមែនជា “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់” នៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ នៅក្នុងអត្ថន័យនៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក ឬកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក ឡើយ។ គាត់មិនមែនជាសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការមជ្ឈឹម ឬគណៈអចិន្ត្រៃយ៍បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា។ គួរឲ្យខ្ពស់បំផុតរបស់គាត់គឺលេខាស្រុកនិងជាសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការតំបន់ ១៣ និងតំបន់ ១៥ រួមទាំង គួរឲ្យជាអនុលេខាតំបន់ ៥³⁰ ។ ប៉ុន្តែសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលើកឡើងថា អ៊ឹម ថែម ស្ថិតនៅក្នុងចំណោម “អ្នកទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត” ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនៅក្នុងអត្ថន័យនៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក និងកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក³¹ ។

19. សហមេធាវីការពារក្តី អ៊ឹម ថែម បានស្នើសុំឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត សម្រេចថា អ៊ឹម ថែម មិនមែនជា “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់” និងមិនមែនជាបុគ្គលម្នាក់ស្ថិតក្នុងចំណោម “អ្នកទទួលខុសត្រូវ

²⁹ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D251/6 សេចក្តីសង្កេតរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ អំពីការអនុវត្តធនាគារសិទ្ធិរបស់សចស លើករណី អ៊ឹម ថែម យោងតាមឯកសារលេខ D251 ចុះថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥។
³⁰ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D251/5 សារណាលើបញ្ហាថាតើ អ៊ឹម ថែម ត្រូវបានចាត់ទុកថាជា “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់” ឬ ក្នុងចំណោម “អ្នកទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត” ដែរឬយ៉ាងណា ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ។
³¹ ដូចខាងលើ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D251/5។

ខ្ពស់បំផុត” ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មក្រោមយុត្តាធិការលើរឿងក្តីរបស់តុលាការនេះឡើយ និងសម្រេច
បដិសេធការចោទប្រកាន់ទាំងឡាយមកលើ អ៊ឹម ថែម³²។

ង-ការបិទកិច្ចស៊ើបសួរ និងការបំបែកសំណុំរឿងលេខ០០៤/១

- 20. ថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បានជូនដំណឹងដល់ភាគី អំពីការបិទកិច្ចស៊ើប
សួរប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម និងបានជូនដំណឹងភាគីទាំងអស់ដើម្បីស្នើសុំឱ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួររបន្ថម
ផងដែរ (សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការបិទកិច្ចស៊ើបសួរ)³³។ ក្នុងថ្ងៃដដែលនេះដែរ សហចៅក្រមស៊ើប
អង្កេត ក៏បានជូនដំណឹងដល់ភាគីទាំងអស់ អំពីគោលបំណងរបស់ខ្លួន ក្នុងការលើកលែងការចោទ
ប្រកាន់ប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម និងបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំងគាត់ (សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីគោល
បំណងលើកលែងចោទប្រកាន់)³⁴។
- 21. ដោយហេតុថា មានភាពមិនច្បាស់លាស់រវាងសំណើជាភាសាខ្មែរ និងភាសាអង់គ្លេស (ភាសាដើម
ទាំងពីរ) នៅក្នុងសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីគោលបំណងលើកលែងចោទប្រកាន់ ទើបនៅថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ
ឆ្នាំ២០១៥ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់សំណើសុំការបញ្ជាក់ពីសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ថាតើ
គោលបំណងរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចង់បំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ឬក៏បញ្ចប់កិច្ចដំណើរ
ការនីតិវិធីប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម³⁵។ បន្ទាប់មកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បានបញ្ជាក់ថា ខ្លួនមាន
បំណងចង់បំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម³⁶។

³² សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D251/4 សេចក្តីសង្កេតរបស់ អ៊ឹម ថែម ស្តីពីបញ្ហាថាតើអ្នកស្រីគួរត្រូវបានចាត់
ទុកជា “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់” ឬ បុគ្គលម្នាក់ស្ថិតក្នុងចំណោម “អ្នកទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត” ចុះថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥
របស់សហមេធាវីការពារក្តី អ៊ឹម ថែម។

³³ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D285 សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការបិទកិច្ចស៊ើបសួរប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ
ឆ្នាំ២០១៥ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។

³⁴ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D286 សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីគោលបំណងលើកលែងចោទប្រកាន់ប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម
និងបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំងគាត់ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។

³⁵ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D286/1 ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អំពីសំណើរបស់
សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំការបញ្ជាក់លើសារណាដែលបានស្វែងរកដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត នៅក្នុងសេចក្តីជូនដំណឹងអំពី
គោលបំណងរបស់ខ្លួនចុះថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥។

³⁶ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D286/1/1 ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អំពី
ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំការបញ្ជាក់អំពីសារណាដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានស្នើសុំនៅក្នុង
សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីគោលបំណងរបស់ខ្លួនចុះថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥។

- 22. នៅថ្ងៃទី០៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ សហមេធាវីការពារក្តី អ៊ឹម ថែម បានដាក់សារណាគាំទ្រចំពោះ ការបំបែកសំណុំរឿង អ៊ឹម ថែម ចេញពីសំណុំរឿង០០៤។³⁷ បន្ទាប់មកនៅថ្ងៃទី១៥ ខែមករា ឆ្នាំ ២០១៦ សហព្រះរាជអាជ្ញា បានដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានអំពីការបំបែកសំណុំរឿងប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម ដោយបានជូនដំណឹងថា ខ្លួនមិនជំទាស់នឹងការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម ទេ។ ប៉ុន្តែសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ និងសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ នៅតែរក្សាគោលជំហររៀងៗខ្លួន អំពីថាតើ អ៊ឹម ថែម ស្ថិតក្នុងជំពូកបុគ្គលដែលស្ថិតនៅក្រោមយុត្តាធិការបុគ្គលរបស់ អ.វ.ត.ក ដែរ ឬយ៉ាងណា³⁸។
- 23. សហព្រះរាជអាជ្ញា បានស្នើនៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួនថា គប្បីអញ្ជើញភាគីឱ្យដាក់សារណា ឬសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរស្ថាពរ ក្នុងរយៈពេលបីខែ បន្ទាប់ពីបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅកា រិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា ដោយមិនផ្តល់ពេលវេលាឱ្យធ្វើចម្លើយតបនោះទេ³⁹។ ប៉ុន្តែសហ មេធាវីការពារក្តី អ៊ឹម ថែម បានដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ ដោយស្នើសុំសហចៅ ក្រមស៊ើបអង្កេតអនុញ្ញាតឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា⁴⁰។
- 24. នៅថ្ងៃទី២២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញាបានឆ្លើយតបថា ការដាក់សារ ណា និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានស្របពេលជាមួយគ្នា នឹងមិនធ្វើឱ្យភាគីណាមួយចាញ់ប្រៀបគ្នាទេ ហើយ វានឹងពន្លឿនកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីផងដែរ⁴¹។ ប៉ុន្តែសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានអនុញ្ញាតតាម សំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី សុំឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អនុលោមតាមវិធាន ៦៦(៥) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង⁴²។

³⁷ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D286/2 ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ របស់សហមេធាវីការពារក្តី អ៊ឹម ថែម។

³⁸ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D286/3 សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីពីការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិ វិធីប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា។

³⁹ ដូចខាងលើ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D286/3 ។

⁴⁰ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D286/3/1 ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ របស់សហមេធាវីការពារក្តី អ៊ឹម ថែម។

⁴¹ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D286/3/2 ចុះថ្ងៃទី២២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា។

⁴² សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D286/6 ដីកាសម្រេចលើសំណើរបស់ អ៊ឹម ថែម ទាក់ទងនឹងការបិទកិច្ចការស៊ើបសួរ ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។

25. នៅថ្ងៃទី០៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាសម្រេចបំបែកសំណុំរឿង ទាក់ទង អ៊ឹម ថែម ចេញពីសំណុំរឿងលេខ០០៤ (ដីកាសម្រេចបំបែកសំណុំរឿង)⁴³។ នៅក្នុងដីកា សម្រេចបំបែកសំណុំរឿងនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានយល់ឃើញថា កិច្ចស៊ើបសួរលើការ ចោទប្រកាន់ប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម បានបញ្ចប់ហើយ ខណៈដែលកិច្ចស៊ើបសួរប្រឆាំងជនត្រូវចោទ ផ្សេងទៀតនៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤ នៅតែបន្តដំណើរការដដែល⁴⁴។ ជាមួយគ្នានេះដែរ សហចៅ ក្រមស៊ើបអង្កេតបានសម្រេចបង្កើតសំណុំរឿងថ្មីដោយដាក់លេខ០០៤/០១ សម្រាប់ករណីជនត្រូវ ចោទ អ៊ឹម ថែម ព្រមទាំងបានជូនដំណឹងដល់ភាគីទាំងអស់អាចដាក់សំណើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ បន្ថែមប្រសិនបើមានបំណង⁴⁵។

៣. ច្បាប់ជាធរមាន

26. ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតឱ្យមាន អ.វ.ត.ក តម្រូវឱ្យតុលាការនេះ ធ្វើការវិនិច្ឆ័យទោស និងជំនុំជម្រះលើ មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងជនទាំងឡាយណាដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតចំពោះ ឧក្រិដ្ឋកម្ម និងការរំលោភយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើច្បាប់កម្ពុជាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើឧក្រិដ្ឋការរំលោភទៅលើ ច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិ និងទម្លាប់អន្តរជាតិ និងការរំលោភទៅលើអនុសញ្ញាអន្តរជាតិដែលកម្ពុជា ទទួលស្គាល់ ហើយដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុងថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃទី៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩⁴⁶ ។

៤. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

27. សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ ប្រកាន់នូវជំហរថា ជនត្រូវចោទទាំងអស់ដែលមានឈ្មោះក្នុងសំណុំរឿង លេខ០០៤ មិនមែនជា **មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់** និងមិនមែនជា **ជនដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត** ចំពោះ

⁴³ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D286/7 ដីកាសម្រេចបំបែកសំណុំរឿងទាក់ទង អ៊ឹម ថែម ពីសំណុំរឿង០០៤ ចុះថ្ងៃ ទី០៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។
⁴⁴ ដូចខាងលើ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D286/7 ។
⁴⁵ ដូចខាងលើ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D286/7 ត្រង់កថាខណ្ឌ៨ និង ៩។
⁴⁶ មាត្រា ១ និងមាត្រា២ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតឱ្យមាន អ.វ.ត.ក, និងមាត្រា ១ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងអង្គការសហប្រជាជាតិ។

ឧក្រិដ្ឋកម្ម និងការរំលោភយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើឧក្រិដ្ឋ ការរំលោភទៅច្បាប់មនុស្សធម៌ និងទម្លាប់អន្តរជាតិ ព្រមទាំងការរំលោភលើអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលប្រទេសកម្ពុជាទទួលស្គាល់ ហើយដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុង ថ្ងៃ១៧ មេសា ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃ ០៦ មករា ១៩៧៩ ពោលគឺមិនស្ថិតក្នុងយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក ទេ^{៤៧}។ ដូច្នេះ សហព្រះរាជអាជ្ញា ជាតិ សូមរក្សាឯកសារដែលបានដាក់ជូន ដូចមាននៅក្នុងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ កាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ និងថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ ដដែល^{៤៨}។

- 28. យោងតាមច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតឱ្យមាន អ.វ.ត.ក^{៤៩} និងកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងអង្គការសហប្រជាជាតិ (កិច្ចព្រមព្រៀង)^{៥០} បានកំណត់យ៉ាងច្បាស់អំពីគោលបំណងនៃ ការបង្កើតសាលាក្តីនេះ គឺដើម្បីវិនិច្ឆ័យទោសតែទៅលើ “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ” និង “ជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត” ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលស្ថិតក្នុងយុត្តាធិការ របស់ អ.វ.ត.ក តែប៉ុណ្ណោះ។
- 29. ការណ៍នេះបង្ហាញឱ្យឃើញថា ច្បាប់ អ.វ.ត.ក និងកិច្ចព្រមព្រៀង បានចង្អុលបង្ហាញអំពីតួនាទី របស់ជនសង្ស័យដែលនឹងត្រូវយកមកធ្វើការវិនិច្ឆ័យទោស គឺមានតែពីរប្រភេទដូចបញ្ជាក់ខាង លើនេះ។ ចំណែកតួនាទីរបស់ជនត្រូវចោទដែលមានឈ្មោះនៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ មិនមែនជាមេ ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងមិនមែនជាអ្នកដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត ដែលត្រូវ យកមកវិនិច្ឆ័យសេចក្តីនៅ អ.វ.ត.ក នេះទេ។
- 30. សូមធ្វើការកត់សម្គាល់ថា សហព្រះរាជអាជ្ញាទាំងពីរ បានយល់ស្រប និងឯកភាពគ្នា ក្នុងការ ជ្រើសរើសជនសង្ស័យចំនួនប្រាំបួន^{៥១} ដើម្បីធ្វើការចោទប្រកាន់ ដាក់ជូនសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

⁴⁷ ដូចមានរៀបរាប់នៅក្នុងឯកសារលេខ 7 ស្តីពីចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិទៅនឹងអំណះអំណាងជាលាយលក្ខណ៍ អក្សររបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិអំពីហេតុការណ៍ និងមូលហេតុនៃការខ្វែងយោបល់គ្នាស្របតាមវិធាន ៧១.២ ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ និងឯកសារលេខ 17 ស្តីពីចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិទៅនឹងសេចក្តីណែនាំឱ្យដាក់ឯកសារ ពិស្តារបន្ថែមរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ចុះថ្ងៃទី២៤ មេសា ២០០៩ និងសេចក្តីសង្កេតបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ ចុះថ្ងៃ ទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩។

⁴⁸ ដដែលដូចខាងលើ ឯកសារលេខ 7 ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ និងឯកសារលេខ 17 ចុះថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ ។

⁴⁹ មាត្រា ១ នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតឱ្យមាន អ.វ.ត.ក។

⁵⁰ មាត្រា ១ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងអង្គការសហប្រជាជាតិ។

⁵¹ ឆន ជា, ខៀវ សំផន, អៀង សារី, អៀង ធីរិទ្ធ, និង កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ឌុច។

គឺដោយសារជនសង្ស័យទាំងនេះ ត្រូវបានសហព្រះរាជអាជ្ញា កំណត់ថាជា “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ”⁵² និងជា “អ្នកទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត” ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលស្ថិតក្នុងយុត្តាធិការ របស់ អ.វ.ត.ក។

31. ការកំណត់ជនសង្ស័យប្រាំរូបខាងលើនេះ ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ យល់ឃើញថា៖

នួន ជា: គឺជាអនុលេខាបក្សនៃបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា (ប.ក.ក), ជាសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍ ប.ក.ក និងជាប្រធានសភាតំណាងប្រជាជននៃបក្សកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងមានតួនាទី ជាច្រើនផ្សេងទៀត⁵³។

អៀង សារី: គឺជាសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍ ប.ក.ក, ជាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង ការបរទេស និងមានតួនាទីផ្សេងទៀត⁵⁴។

ខៀវ សំផន: គឺជាប្រធានគណៈប្រធានរដ្ឋ និងជាសមាជិកគណកម្មាធិការមជ្ឈិម ប.ក.ក និងមានតួនាទីផ្សេងទៀត⁵⁵។

អៀង ធីរិទ្ធ: គឺជាសមាជិកមជ្ឈិមបក្ស នៃ ប.ក.ក និងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ចនៃរដ្ឋាភិ បាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងមានតួនាទីផ្សេងទៀត⁵⁶។

កាំង ហ្គេកភារី ហៅ ឌុច: គឺជាប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខ ស.២១ ដែលជាមន្ទីរសន្តិសុខ ដែល មានលក្ខណៈពិសេសជាងគេ និងមានភារកិច្ចផ្សេងទៀត⁵⁷។

⁵² មានបញ្ជាក់ជូនក្នុងឯកសារលេខ 17 ស្តីពី “ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិទៅនឹងសេចក្តីណែនាំឱ្យដាក់ឯកសារ ពិស្តារបន្ថែមរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះចុះថ្ងៃទី២៤ មេសា ២០០៩ និងសេចក្តីសង្កេតបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ, កថា ខណ្ឌទី៥២, ត្រង់ ERN 00329369 (ភាសាខ្មែរ)។

⁵³ មានបញ្ជាក់ជូនក្នុងឯកសារលេខ 17 ស្តីពី “ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិទៅនឹងសេចក្តីណែនាំឱ្យដាក់ឯកសារ ពិស្តារបន្ថែមរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះចុះថ្ងៃទី២៤ មេសា ២០០៩ និងសេចក្តីសង្កេតបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ, កថា ខណ្ឌទី៤០, ត្រង់ ERN 00329360 (ភាសាខ្មែរ)។

⁵⁴ ឯកសារលេខ 17 ដូចខាងលើ, កថាខណ្ឌទី៤០, ត្រង់ ERN 00329360-61 (ភាសាខ្មែរ)។

⁵⁵ ឯកសារលេខ 17 ដូចខាងលើ, កថាខណ្ឌទី៤០, ត្រង់ ERN 00329361-62 (ភាសាខ្មែរ)។

⁵⁶ ឯកសារលេខ 17 ដូចខាងលើ, កថាខណ្ឌទី៤០, ត្រង់ ERN 00329362-65 (ភាសាខ្មែរ)។

⁵⁷ ឯកសារលេខ 17 ដូចខាងលើ, កថាខណ្ឌទី៤០, ត្រង់ ERN 00329365-66 (ភាសាខ្មែរ)។

- 32. ចំណែកឯ **អ៊ឹម ថែម** ដែលមានឈ្មោះក្នុងសំណុំរឿងនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ យល់ឃើញថា មិនស្ថិតក្នុងតួនាទីជា “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ” និងមិនមែនជា “អ្នកទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត” ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលស្ថិតក្នុងយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក ទេ⁵⁸។
- 33. យោងតាមគោលការណ៍ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌទូទៅ បណ្តឹងអាជ្ញាធិការត្រូវមានការអនុវត្តចំពោះគ្រប់បុគ្គលទាំងអស់។ ចំពោះច្បាប់ អ.វ.ត.ក និងកិច្ចព្រមព្រៀង គឺមានលក្ខណៈពិសេសខុសពីច្បាប់ទូទៅ ដោយហេតុថា ច្បាប់នេះត្រូវធ្វើការវិនិច្ឆ័យទោសតែលើជនពីរប្រភេទ⁵⁹ ដែលបានប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋដែលស្ថិតក្នុងយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក។ មានន័យថា ច្បាប់ អ.វ.ត.ក និងកិច្ចព្រមព្រៀង គឺមានគោលបំណងធ្វើការកាត់សេចក្តី ដោយផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងការផ្សះផ្សារបង្រួបបង្រួមជាតិ និងជាពិសេស ដើម្បីទុកជាកេរ្តិ៍ឈ្មោះឱ្យអ្នកជំនាន់ក្រោយបានដឹងអំពីព្រឹត្តិការណ៍ជូរចត់ និងសហការយង់ឃ្នងនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។
- 34. បើពិនិត្យទៅលើឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា មិនមែនមានតែ ក្នុងយុត្តាធិការរបស់ អវតក ទេ គឺមានតាំងពីសម័យរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ ដែលដឹកនាំដោយសេនាប្រមុខលន់ នុល មកម៉្លោះ។ ក្នុងរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ ក៏មានការទម្លាក់គ្រាប់បែកយ៉ាងច្រើនសន្លឹកសន្លាប់ និងបានបណ្តាលឱ្យស្លាប់មនុស្សស្លាប់ ពិការភាព និងបណ្តាលឱ្យទ្រព្យសម្បត្តិ ផ្ទះសំបែង ប្រជាជនត្រូវខូចខាតយ៉ាងដំណំជាច្រើនកន្លែងផងដែរ⁶⁰។ ដូច្នោះ ការកំណត់របស់ច្បាប់ អ.វ.ត.ក និងកិច្ចព្រមព្រៀង មិនបានបំពេញទៅតាមគោលការណ៍នៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌទេ។
- 35. ដូច្នោះ សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ ប្រកាន់យកការផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងបុព្វកថានៃកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលត្រូវឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញា គិតគូរដល់ការបង្រួបបង្រួមជាតិ ស្ថេរភាព សន្តិភាព និងសន្តិសុខ មុននឹងធ្វើការប្តឹងចោទប្រកាន់⁶¹។ លើសពីនេះទៀត សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិក៏នៅតែរក្សាជំហរដូចមាននៅក្នុងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ កាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ និងថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ ដដែល ជាពិសេស គោលការណ៍យុត្តិធម៌ និងការផ្សះផ្សារបង្រួបបង្រួម

⁵⁸ ឯកសារលេខ 17 ដូចខាងលើ, កថាខណ្ឌទី៤០, ត្រង់ ERN 00329366 (ភាសាខ្មែរ)។

⁵⁹ មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង ជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានកើតឡើងក្នុងអំឡុងថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃទី៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩។

⁶⁰ ទស្សនាវដ្តីស្វែងរកការពិតលេខ ៣ ចុះខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០០ ទំព័រទី៩។

⁶¹ កថាខណ្ឌទី ២ នៃបុព្វកថា នៃកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងអង្គការសហប្រជាជាតិ។

ជាតិ⁶² គោលបំណងរបស់ច្បាប់ អ.វ.ត.ក និងកិច្ចព្រមព្រៀង⁶³ នីតិវិធីអនុវត្ត⁶⁴ ការស៊ើបអង្កេត បឋម⁶⁵ និងការចោទប្រកាន់បែបសម្រិតសម្រាំង⁶⁶ ដែលជាយុត្តិសាស្ត្ររបស់តុលាការព្រហ្មទណ្ឌ អន្តរជាតិមួយចំនួនជាដើម⁶⁷ ។

36. ដូច្នេះឃើញថា លទ្ធផលតាំងពីដំបូងនៃការស៊ើបអង្កេតបឋមដែលធ្វើឡើងដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា អន្តរជាតិ និងរហូតដល់ការបិទកិច្ចស៊ើបអង្កេតរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត សហព្រះរាជអាជ្ញា ជាតិ យល់ឃើញថា ជនត្រូវចោទដែលមានឈ្មោះនៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០៤/០១នេះ មិនស្ថិត នៅក្នុងយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក ទេ ដោយហេតុថា ជនត្រូវចោទនេះ **មិនមែនជាមេដឹកនាំជាន់ ខ្ពស់ និងមិនមែនជាអ្នកទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត** ដែលត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបាន កើតឡើងអំឡុងថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃទី៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ ដូចមានចែងក្នុង ច្បាប់ អ.វ.ត.ក ទេ⁶⁸ ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតក៏បានជូនដំណឹងដល់ភាគីនៃ ទាំងអស់ថា ខ្លួនមាននិន្នាការចង់លើកលែងការចោទប្រកាន់ប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម ដោយសារកង្វះ យុត្តាធិការបុគ្គលដែរ⁶⁹ ។

37. ថ្វីត្បិតតែការខ្វែងគំនិតគ្នារវាងសហព្រះរាជអាជ្ញាអំពីដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបអង្កេត និងដីកា សន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបអង្កេតបន្ថែម មិនអាចរកសម្លេងបានគ្រប់គ្រាន់នៅដំណាក់កាលអង្គបុរេ ជំនុំជម្រះ ដែលបានតម្រូវឱ្យមានការស៊ើបអង្កេតរហូតមកដល់ដំណាក់កាលនេះក៏ដោយ ក៏សហព្រះ

⁶² ឯកសារលេខ 7 ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨, កថាខណ្ឌទី៨, ៩, ១០, ១១, ១៤, ១៥ ត្រង់ ERN 00267949-53 (ភាសាខ្មែរ)។
⁶³ ឯកសារលេខ 7 ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨, កថាខណ្ឌទី៨, ៩, ១០, ១១, ១៤, និង ១៥, ត្រង់ ERN 00267963-66 (ភាសា ខ្មែរ)។
⁶⁴ ឯកសារលេខ 7 ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨, កថាខណ្ឌទី៤២-៤៩, ត្រង់ ERN 00267966-68 (ភាសាខ្មែរ)។
⁶⁵ ឯកសារលេខ 17 ចុះថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩, កថាខណ្ឌទី១៨, ១៩, ២០, ២១, ២២, ៣២, ត្រង់ ERN 00329352- 57 (ភាសាខ្មែរ)។
⁶⁶ ឯកសារលេខ 17 ចុះថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩, កថាខណ្ឌទី១៨, ១៩, ២០, ២១, ២២, ៣២, ត្រង់ ERN 00329323- 00329324។
⁶⁷ ឯកសារលេខ 7 ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨, កថាខណ្ឌទី២៤ ដល់ ៤១, ត្រង់ ERN 00267956-63 (ភាសាខ្មែរ)។
⁶⁸ ដូចមានបញ្ជាក់ជូននៅក្នុងឯកសារលេខ 7 ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ និងឯកសារលេខ 17 ចុះថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០០៩ ដូចខាងលើ។
⁶⁹ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១ ឯកសារលេខ D286 សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីគោលបំណងលើកលែងចោទប្រកាន់ប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម និងបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំងគាត់ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។

រាជអាជ្ញាជាតិ នៅតែយល់ឃើញថា ជនជាប់ចោទដែលមានឈ្មោះនៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ មិនស្ថិតនៅក្នុងយុត្តាធិការបុគ្គលរបស់ អ.វ.ត.ក ឡើយ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ក៏មានបំណងលើកលែងការចោទប្រកាន់ប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម ដោយសារកង្វះយុត្តាធិការបុគ្គលផងដែរ⁷⁰ ។

៥. សំណើ

38. អាស្រ័យហេតុនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ សូមដាក់ជូនសំណុំរឿងលេខ០០៤/០១នេះ ទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងស្នើឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់ **អ៊ឹម ថែម** តាមវិធាន ៦៧(៣)(ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦	លោកស្រី ជាំ លាង សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ	ភ្នំពេញ	

⁷⁰ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/១, ឯកសារលេខ D286 សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីគោលបំណងលើកលែងចោទប្រកាន់ប្រឆាំង អ៊ឹម ថែម និងបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំងគាត់ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ ត្រង់កថាខណ្ឌ ៧ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។